

ผลการใช้วิธีการเรียนรู้ CCA ที่มีต่อทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Effects of Using Collaborative Circular Analysis (CCA) Learning Method on
Attitudes toward Learning about Thai Literature and Academic Achievement
regarding Learning about Thai Literature of Year-3 Secondary School Students

นางสาวรวี ปิ่นสกุล^{1*}

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Mrs. Rawi Pinsakul^{1*}

¹Master of Education Program in Thai Language Teaching, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand.

Corresponding author: 6712610011@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธี Collaborative Circular Analysis (CCA) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนการเรียนรู้ด้วยวิธี CCA กับวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม 3) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการเรียนวรรณคดีก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธี CCA และ 4) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธี CCA กับวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 66 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัดการด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA จำนวน 6 แผน และแผนการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม 6 แผน แผนละ 50 นาที แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนวรรณคดี จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมัธยฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ CCA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ CCA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีคะแนนไม่แตกต่างกัน 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ CCA มีทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และ 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ CCA มีทัศนคติทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: วิธีการเรียนรู้ CCA, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ,ทัศนคติที่มีต่อการเรียนวรรณคดี

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to compare academic achievement regarding learning about Thai literature of Year-3 Secondary School Students before and after learning through the Collaborative Circular Analysis (CCA) method; 2) to compare academic achievement regarding learning about Thai literature between the group learning through the CCA method and the group receiving traditional instruction; 3) to compare attitudes toward learning about Thai literature before and after learning through the CCA method; and 4) to compare attitudes toward learning about Thai literature between students taught using the CCA method and those taught using traditional instruction. The target population consisted of 66 Year-3 Secondary School Students from a school in Bangkok during the second semester of the 2025 academic year, obtained through purposive sampling. The instruments used included 6 CCA learning management plans and 6 traditional instruction plans (50 minutes per plan), a 30-item four-option multiple-choice literature achievement test, and a 30-item attitude scale. Data were analyzed using mean, standard deviation, and median. The research findings revealed that: 1) receiving CCA learning management had significantly higher post-test learning achievement than pre-test at the 0.05 level 2) receiving CCA learning management had significantly higher post-test learning achievement than those receiving instruction at the 0.05 level, while there was no difference between the pre-test scores of the two groups 3) receiving CCA learning management had significantly higher post-test attitudes toward learning about Thai literature than pre-test at the 0.05 level 4) receiving CCA learning management had significantly higher post-test learning attitudes than those receiving traditional instruction at the 0.05 level, while there was no difference between the pre-test attitude levels of the two groups.

Keywords: Collaborative Circular Analysis (CCA), Academic Achievement regarding Learning about Thai Literature, Attitude toward Learning about Thai Literature

บทนำ

วรรณคดีถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และสติปัญญาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และค่านิยมของสังคมไทยได้เป็นอย่างดี (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัดน์ อินทรพร, 2567) การศึกษา วรรณคดีจึงไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อความจรรโลงใจหรือสุนทรียภาพทางภาษาเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือ สำคัญในการขัดเกลาจริยธรรมและทัศนคติของผู้เรียน ให้เข้าใจถึงความเป็นมนุษย์และบริบทของสังคมผ่าน การกลั่นกรองประสบการณ์ของผู้ประพันธ์ (ดวงมณ จิตรจางค์, 2552) ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรมเป็นองค์ประกอบหลักที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี อย่างเห็นคุณค่า และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ และการสังเคราะห์ข้อคิดอย่างเป็นระบบ

การเรียนวรรณคดีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือเป็นช่วงวัยที่สำคัญในการบ่มเพาะการคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากนักเรียนวัยนี้กำลังก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องดำรงอยู่สังคม วรรณคดี จึงไม่ใช่เพียงการอ่านเรื่องราวในอดีต แต่เป็นเรื่องราวจากอดีตที่ช่วยสะท้อนให้นักเรียนเข้าใจความหลากหลาย ของความเป็นมนุษย์ ผิฝกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบผ่านการตีความพฤติกรรมการตัวละคร และเป็นการเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษาที่จะเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาต่อ หรือการสื่อสาร ในชีวิตจริง

อย่างไรก็ตาม จากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้เรียนประสบปัญหาสำคัญในการเรียนรู้วรรณคดี โดยมีแนวคิด ว่า เนื้อหามีคำศัพท์ที่ยาก ล้าสมัย และไม่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดทัศนคติลบและเล็งเห็น วรรณคดีเป็นเพียงวิชาที่ต้องท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น โดยสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนจากผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในการเรียนรู้วรรณคดี โดยสาเหตุหลัก ของปัญหามีได้อยู่ที่ตัวเนื้อหา แต่อยู่ที่รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ที่เน้นการบรรยาย และการทำแบบฝึกหัดตามตำรา (พัชรินทร์ บุรณะกร และกิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2561) ซึ่งจำกัดอยู่เพียงทักษะ การจำและความเข้าใจตามกรอบ Bloom's Taxonomy ระดับเบื้องต้น แต่ยังขาดการส่งเสริมทักษะการคิด ขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ (คุณานนต์ วิหคภิรมย์, 2565)

การจัดการเรียนรู้แบบ Collaborative Circular Analysis (CCA) หรือการเรียนรู้แบบรวมพลัง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบหมุนเวียน จึงเป็นแนวทางที่มีความน่าสนใจ ซึ่งผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้นำทางที่ใช้ การตั้งคำถามกระตุ้นความคิด สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และคอยสังเคราะห์ความรู้ ร่วมกับผู้เรียนเมื่อจบกิจกรรมเพื่อจัดระเบียบองค์ความรู้ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน (Gitterman, 2008; Goodsell et al., 1992; Wiener, 1986) ด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอนของ CCA ได้แก่ (1) การสะท้อน ความคิดรายบุคคล (2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการหมุนวนข้อมูล และ (3) การสร้างฉันทามติกลุ่มจะช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น พัฒนาทักษะการสื่อสาร และการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ยืนยันว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทัศนคติของ ผู้เรียนต่อวรรณคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Usmonova, 2025)

แม้ปัจจุบันจะมีการศึกษาเกี่ยวกับ วิธีการเรียนรู้แบบรวมพลัง ในหลากหลายสาขาวิชา แต่ยังคงขาด การการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวทางการเรียนรู้แบบรวมพลัง หรือ CCA มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ว่ากระบวนการเรียนรู้ที่เน้น การทำงานร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจผ่านกิจกรรมนั้น จะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สูงขึ้น รวมถึงช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนวรรณคดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่ม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่ม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้ CCA กับที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองที่เก็บข้อมูลในชั้นเรียน (quasi-experimental research conducted in the field) (Denscombe, 2017) โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 กลุ่ม รวม 66 คน ระหว่างก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ CCA และการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธี การเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งออกแบบการวิจัยแบบ experimental and control group pre-test and post-test research design (Cohen et al, 2018) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) คือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 33 คน กำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม (control group) และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 33 คน กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง (experimental group) รวม 66 คน

ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ณ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกนักเรียนแบบเจาะจง (purposive sampling) (Creswell and Guetterman, 2019)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ CCA และแผนการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มทดลองโดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA มีจำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ได้แก่ 1) การสะท้อนความคิดรายบุคคล ผู้เรียนรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันพิจารณาข้อคำถามจากนั้นจึงบันทึกความคิดเห็นส่วนตัวลงในกระดาษที่จัดเตรียมไว้ (2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หมุนวน ผู้เรียนหมุนกระดาษไปทางด้านซ้ายเพื่อศึกษาแนวคิดของเพื่อนร่วมกลุ่ม พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อยอดจากความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม จากนั้นหมุนวนไปจนครบทุกคนในกลุ่ม (3) การสร้างฉันทามติกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและคัดเลือกความคิดเห็นที่ดีที่สุดเพื่อนำเสนอผลสรุปต่อชั้นเรียน และชั้นสรุป

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มควบคุมโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม มีจำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอนซึ่งมีการบรรยาย การทำแบบฝึกหัด และชั้นสรุป

หลังจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความถูกต้อง และความสอดคล้องของตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม การวัดและประเมินผล

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และแบบวัดทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ผู้วิจัยสร้างแบบวัดมาตรฐานค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert's scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีประเด็นครอบคลุมด้านความรู้สึกรู้สึก ด้านความคิดและด้านพฤติกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนวรรณคดีจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Index of Item-Objective Congruence, IOC) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้เหมาะสม ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดสอบใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ผลการทดลองพบว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.444 ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้ออยู่ระหว่าง - 0.36 – 0.57 และค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง

0.22-0.84 เนื่องจากคะแนนไม่ตรงตามค่ามาตรฐานที่ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ที่ยอมรับในระดับ 0.5 ขึ้นไป และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่ยอมรับในระดับ 0.2 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงมีการปรับปรุงแบบทดสอบให้เหมาะสมอีกครั้ง

2.2.2 แบบวัดทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ผู้วิจัยออกแบบวัดทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องกำหนดให้ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบวัดตามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert's scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีประเด็นครอบคลุมด้านความรู้สึก ด้านความคิด และด้านพฤติกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดี จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (IOC) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้เหมาะสม ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดสอบใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ผลการทดลองพบว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.956 (Cohen et al., 2018)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA ภายหลังจากการทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA ภายหลังจากการทดลองมีทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยภายในโรงเรียนได้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นความลับ และกำหนดใช้นามสมมุติแทนชื่อนักเรียนทุกคนและชื่อจริงของโรงเรียน

4.2 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยแจ้งเหตุผลของการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัย และแนะนำวิธีการเรียนรู้ CCA และแบบดั้งเดิมให้นักเรียนทราบ ตลอดจนให้นักเรียนซักถามขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้และระบุถึงสิทธิของนักเรียนในการถอนตัวออกจากการเข้าร่วมการวิจัยโดยยืนยันว่าไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการให้คะแนนและเกรดในวิชาภาษาไทย

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (pre-test) และแบบวัดทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี โดยให้นักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง ขุนช้างขุนแผนตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม และแบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนวรรณคดี โดยใช้ เวลา 50 นาที

4.4 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ CCA และการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ดำเนินการตามแผน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 1 คาบ คาบละ 50 นาที ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้นห้องละ 6 คาบ

4.5 หลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (post-test) โดยให้นักเรียนเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และแบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนวรรณคดี โดยใช้เวลา 50 นาที

4.6 เพื่อหลีกเลี่ยงให้ผู้เรียนจดจำคำตอบที่ถูกต้องซึ่งอาจส่งผลต่ออคติและความลำเอียงในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงไม่ได้แจ้งเฉลยคำตอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีให้ผู้เรียนทราบตลอดระยะเวลาการดำเนินการในขั้นตอนที่ 4.2-4.5 ภายหลังเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้ผู้เรียนทราบ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขเบื้องต้นของการใช้สถิติทดสอบโดยวิเคราะห์ค่าการแจกแจงความถี่ภายใต้พื้นที่ใต้โค้ง (frequency distribution) (Cohen et al, 2018) พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของกลุ่มทดลองมีการแจกแจงแบบปกติ (normal distribution) แต่ในส่วนของคะแนนทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของกลุ่มควบคุม และคะแนนทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีของกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่แจกแจงแบบปกติ (non-normal distribution) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคำนวณค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐานจากผลสัมฤทธิ์ รวมถึงทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ด้วยโปรแกรม Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) โดยใช้สูตรคำนวณ ได้แก่ Paired Samples t-test และ Wilcoxon signed rank test จากนั้นจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีการเรียนรู้แบบ CCA กับวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สูตรคำนวณ Independent Sample t-test และ Mann-Whitney U test

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA

สูตรคำนวณ Paired-Samples t-test						
ผลการทดลอง	จำนวนนักเรียน	จำนวนข้อ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	\bar{x}	t	sig.
ก่อนการทดลอง	33	30	3.22	11.67	13.59	0.000
หลังการทดลอง	33	30	4.62	21.45		

สูตรคำนวณ Wilcoxon signed rank test						
ผลการทดลอง	จำนวนนักเรียน	จำนวนข้อ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	Median	Z	sig.
ก่อนการทดลอง	33	30	3.22	12	-4.999	0.000
หลังการทดลอง	33	30	4.62	22		

*p < 0.05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้ CCA มีค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สูตรคำนวณ Independent Sample t-test										
กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	จำนวนข้อ	ก่อนการทดลอง		t	sig.	หลังทดลอง		t	sig.
			\bar{x}	S.D.			\bar{x}	S.D.		
กลุ่มทดลอง	33	30	11.67	3.22	0.81	0.42*	21.45	4.62	2.58	0.12
กลุ่มควบคุม	33	30	11.03	3.25			18.58	4.41		

สูตรคำนวณ Mann-Whitney U test

กลุ่ม	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง			
			Mean Rank	Sum of Rank	z	sig.	Mean Rank	Sum of Rank	z	sig.
กลุ่มทดลอง	33	30	35.27	1164	-0.756	0.45*	39.05	1288.50	-2.358	0.18
กลุ่มควบคุม	33	30	31.73	1047			27.95	922.50		

*p < 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม มีคะแนนเฉลี่ย และคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีก่อนการทดลอง ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนเฉลี่ย และคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีการเรียนรู้ CCA

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีการเรียนรู้ CCA

สูตรคำนวณ Paired Samples t-test

ผลการทดลอง	จำนวนนักเรียน	จำนวนข้อ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	\bar{x}	t	sig.
ก่อนการทดลอง	33	30	0.45	3.46	8.95	0.000
หลังการทดลอง	33	30	0.42	3.71		

สูตรคำนวณ Wilcoxon signed rank test

ผลการทดลอง	จำนวนนักเรียน	จำนวนข้อ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	Median	Z	sig.
ก่อนการทดลอง	33	30	0.45	3.61	-4.725	0.000
หลังการทดลอง	33	30	0.42	3.88		

*p < 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้ CCA มีค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานของคะแนนทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้ CCA กับที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้ CCA กับที่ได้รับการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สูตรคำนวณ Independent Sample t-test										
กลุ่ม	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อ	ก่อนการทดลอง		t	sig.	หลังทดลอง		t	sig.
			\bar{x}	S.D.			\bar{x}	S.D.		
กลุ่มทดลอง	33	30	3.46	0.45	-0.075	0.94	3.71	0.42	2.67	0.010
กลุ่มควบคุม	33	30	3.45	0.43			3.40	0.46		
สูตรคำนวณ Mann-Whitney U test										
กลุ่ม	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อ	ก่อนทดลอง		z	sig.	หลังทดลอง		z	sig.
			Mean Rank	Sum of Rank			Mean Rank	Sum of Rank		
กลุ่มทดลอง	33	30	31.02	930.50	-0.229	0.81*	36.65	1099.50	-2.729	0.006
กลุ่มควบคุม	33	30	29.98	899.50			24.35	730.50		

*p < 0.05

จากตารางที่ 4 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม มีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีก่อนการทดลอง ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาใช้วิธีการเรียนรู้ CCA ที่มีต่อทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ย่อย จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องมาจาก รูปแบบ CCA เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านทางสังคม โดยมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสะท้อนความคิดรายบุคคล

2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการหมุนวนข้อมูล และ 3) การสร้างฉันทามติกลุ่ม ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิสัมพันธ์และแสวงหาความรู้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือวิเคราะห์เรื่องราวของวรรณคดี การที่ผู้เรียนได้ร่วมกันตอบคำถามที่ท้าทายจากผู้สอน รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการวิเคราะห์ และสืบค้นหาคำตอบ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง และสามารถประยุกต์ใช้เนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิณา โยธำจักร และเพชร วิจิตรนาวิน (2567) ที่ได้ศึกษา ผลของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบรวมพลังที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบรวมพลังมีคะแนนจากคามัธยฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม มีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีก่อนการทดลอง ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีหลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA เป็น การสร้างการพึ่งพาอาศัยกันในทางที่ดีและมีเป้าหมายร่วมกันภายในกลุ่ม การรักษาความรับผิดชอบส่วนบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันผ่านการแลกเปลี่ยนเหตุผล การใช้ทักษะทางสังคมและทักษะระหว่างบุคคลในการสื่อสารและแก้ปัญหา และการหมั่นประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ซึ่งประเด็นเหล่านี้ส่งผลให้เกิดผลงานจากฉันทามติที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ Kenneth Bruffee (1981) ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative Learning) โดยสรุปได้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้นี้ ไม่ใช่เพียงการทำงานกลุ่มทั่วไป แต่เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ทดสอบคุณภาพและคุณค่าของสิ่งที่ตนเองรู้ผ่านการอธิบาย และสร้างความเข้าใจร่วมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งช่วยเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการให้กลายเป็นเรื่องเข้าใจง่ายขึ้น โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมในประเด็นทางความคิดร่วมกัน เพื่อสร้างบริบทการเรียนรู้ที่มีความหมายผ่านกลุ่มสังคมในชั้นเรียน สอดคล้อง กับ Vygotsky (1978) ที่ได้นำเสนอแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Social Constructivism) โดยสรุปได้ว่าการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้เกิดจากการสำรวจสิ่งแวดล้อมโดยลำพัง แต่เป็นผลผลิตจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่สร้างความรู้ร่วมกัน เช่น การทำงานกลุ่ม การสนทนาแลกเปลี่ยน

และการอธิบายเหตุผล ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทางสติปัญญาผ่านการปรับตัวเข้ากับบริบททางวัฒนธรรมและสังคมรอบตัว

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA เป็นการให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นบนกระดานสำหรับสมาชิกทุกคน ประกอบกับการใช้การแข่งขันระหว่างกลุ่ม เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันมากขึ้น โดยผู้เรียนจะเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ส่งผลต่อภาพรวมของกลุ่มเรียนรู้ที่จะยอมรับในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และมีความพร้อมที่จะร่วมมือกับเพื่อนสมาชิกเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผลงานให้มีความสมบูรณ์ การได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงสร้างสรรค์ผลงานที่มาจากส่วนหนึ่งของความคิดตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และส่งผลต่อทัศนคติที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับ Krech, David, and Crutchfield (1948) ได้ให้ความเห็นว่า ทัศนคติอาจเกิดขึ้นจาก 1) การตอบสนองความต้องการของบุคคล นั่นคือ สิ่งใดตอบสนองความต้องการของตนได้ บุคคลนั้นก็มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น 2) การได้เรียนรู้ความจริงต่าง ๆ อาจโดยการอ่านหรือจากคำบอกเล่าของผู้อื่นก็ได้ 3) การเข้าไปเป็นสมาชิก หรือสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งคนส่วนมากมักยอมรับเอาทัศนคติของกลุ่มมาเป็นของตน 4) ทัศนคติเป็นส่วนสำคัญกับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย คือ ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์มักมองผู้อื่นในแง่ดี ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA จะมีทัศนคติในทางบวกต่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ได้ตอบสนองทั้งด้านสติปัญญา ความต้องการส่วนบุคคล และการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มอย่างเป็นระบบ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม มีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีก่อนการทดลอง ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานทัศนคติทางการเรียนวรรณคดี หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้ CCA สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก การทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหามากกว่าการแข่งขันเพื่อความสำเร็จรายบุคคล อันจะเห็นได้ว่าปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียนจากสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนต้องดึงศักยภาพทางปัญญาและทักษะเฉพาะตัวออกมาใช้เพื่อเป้าหมายของส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Serife Kalayci และ Kim Raymond Humiston (2015) ผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานการเรียนแบบดั้งเดิมและไม่คุ้นเคยกับการทำงานกลุ่มมาก่อน แต่การเรียนรู้ร่วมกันช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยให้การแก้ปัญหาง่ายขึ้น และกระตุ้นทักษะการคิดวิเคราะห์รวมถึง

ความรับผิดชอบต่อกลุ่ม ซึ่งสวนทางกับกิจกรรมแบบดั้งเดิมอย่างการทำแบบทดสอบ ที่ได้รับการประเมินความชอบในการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมในระดับน้อยที่สุด ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มากจากความท้าทายในเรื่องการร่วมของสมาชิกให้เท่าเทียมกัน และกำหนดให้ผู้สอนต้องปรับบทบาทจากการเป็นศูนย์กลางมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ออกแบบกิจกรรมอย่างใกล้ชิดแทน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งเป็นแนวคิดที่อธิบายระยะห่างระหว่างความสามารถที่ผู้เรียนทำได้เองอย่างอิสระ กับศักยภาพที่แฝงอยู่ซึ่งแสดงออกมาเมื่อได้รับการชี้แนะจากผู้ใหญ่หรือร่วมมือกับเพื่อนที่เก่งกว่า ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาคำตอบและประยุกต์ใช้เนื้อหาที่ กระบวนการดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน แต่ยังเป็นการฝึกฝนความรับผิดชอบและการแบ่งปันบทบาทหน้าที่ ซึ่งถือเป็นทักษะการทำงานร่วมกันในศตวรรษที่ 21

สรุปผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีการเรียนรู้ CCA มีส่วนช่วยในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ รวมถึงพัฒนาการคิด วิเคราะห์ ในเนื้อหาวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เพิ่มสูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA และกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม พบว่าก่อนเริ่มการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการเรียนรู้ CCA ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล พร้อมทั้งช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานของทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง CCA ช่วยให้เห็นทัศนคติของนักเรียนต่อวิชาวรรณคดีไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากกระบวนการทำงานกลุ่มที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในชั้นเรียน

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA และกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม พบว่าในระยะก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน แต่หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ CCA มีคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมัธยฐานของทัศนคติทางการเรียนวรรณคดีสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ

ดั้งเดิมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยืนยันได้ว่าวิธีการเรียนรู้ CCA มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนได้ดีกว่าการสอนแบบดั้งเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้สอนควรปูพื้นฐานและอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้แบบ CCA ให้ชัดเจนก่อนเริ่มกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และรู้วิธีการศึกษา และสืบค้นในการหาคำตอบของโจทย์ที่ต้องพบในการทำกิจกรรม

1.2 ผู้สอนเลือกประเด็นหรือสถานการณ์ในบทเรียนที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนมาเป็นโจทย์ในการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกอยากรู้ อยากเห็น และเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนว่าสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้จริง

1.3 ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก โดยเน้นกระบวนการทำงานกลุ่มของผู้เรียนมากกว่าคำตอบที่ถูกผิดเพียงอย่างเดียว โดยครูต้องคอยเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการลงมือทำและกล้าที่จะลองผิดลองถูก

2. ข้อเสนอแนะด้านการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ CCA ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ หรือในระดับชั้นที่ต่างออกไป เพื่อทดสอบความคงทนของรูปแบบการสอน และเพื่อเป็นการยืนยันว่าวิธีการเรียนรู้ CCA สามารถนำไปปรับใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ในทุกช่วงวัยและหลากหลายบริบทวิชา

2.2 ควรวิจัยเพิ่มเติมในตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการเป็นผู้นำ หรือการคิดเชิงนวัตกรรม ผ่านการทำงานกลุ่ม เพื่อให้เห็นคุณค่าของรูปแบบการสอนนี้ในฐานะเครื่องมือพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ครบถ้วนทุกด้าน

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสัมภาษณ์หรือเจาะลึกความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนแบบ CCA เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนารูปแบบการสอนให้ตรงใจและเข้ากับธรรมชาติของผู้เรียนในยุคปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คุณานนต์ วิหคภิรมย์. (2565). *ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย [สารนิพนธ์ปริญญาโท]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทรพร. (2567). *วรรณคดีไทยสำหรับครู Thai Literature for Teachers*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2559). ความสำคัญของการศึกษา “วรรณคดีไทย” ในสังคมพหุวัฒนธรรม. *วารสารรัฐสมิแล*, 37(3), 66–69.
- พัชรินทร์ บุรณะกร และกิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2561). แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้คุณค่าวรรณคดีไทยผ่านรูปแบบสื่อประสม. *วารสารหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติวิชาการ*, 21(42), 127–140.
- ศศิณา โยธจักร และ เพชร วิจิตรนาวิน. (2568). ผลของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบรวมพลังที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 7(2), 419–428.
- Bruffee, K. A. (1981). Collaborative learning. *College English*, 43(7), 745–747.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Creswell, J. W., & Guetterman, T. C. (2019). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (6th ed.). Pearson Education.
- Denscombe, M. (2017). *The good research guide for small-scale social research projects* (6th ed.). Open University Press; McGraw-Hill Education.
- Gitterman, A. (2008). Collaborative learning and teaching. *the Writing Center Journal*, 28(2), 60–71.
- Goodsell, A. S., Maher, M. R., Tinto, V., Smith, B. L., & MacGregor, J. (1992). *Collaborative learning: a sourcebook for higher education*. National Center on Postsecondary Teaching, Learning, and Assessment.
- Kalayci, S., & Humiston, K. R. (2015). Students' attitudes towards collaborative tools in a virtual learning environment. *Educational Process: International Journal*, 4(1-2), 71–86.
- Krech, D., & Crutchfield, R. S. (1948). *Theory and problems of social psychology*. McGraw-Hill.
- Usmonova, U. (2025). Collaborative learning methods in literature education. *International Journal of Pedagogics*, 5(6), 61–64.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: the development of higher psychological processes* (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds.). Harvard University Press.
- Wiener, H. S. (1986). Collaborative learning in the classroom: A guide to evaluation. *College English*, 48(1), 52–61.